

Rasyonel Beklentiler Hipotezinin Testi: Enflasyon, Faiz ve Kur¹*Test of the Rational Expectations Hypothesis: Inflation, Interest Rate and Exchange Rate*Zehra ABDİOĞLU²
Sinem YILMAZ³**ÖZET**

Beklentilerin rasyonel olması ekonomik birimlerin tahminlerinde sistematik hata yapmalarını anlamına gelmektedir. Para politikasının çıktı ve istihdam üzerindeki etkileri beklentilerin rasyonel olup olmamasına bağlıdır. Bu nedenle enflasyon oranı, faiz oranı ve döviz kuru gibi değişkenlerinin tahminlerinin rasyonel olup olmadığını araştırmak önem arz etmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de enflasyon oranı, faiz oranı ve döviz kuru beklentilerinin rasyonel olup olmadığı 2005-2012 dönemi itibarıyla yansızlık, otokorelasyon, etkinlik, ortogonalite ve tutarlılık analizleri kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre enflasyon oranı beklentileri yanlı ve tutarsız iken döviz kuru ve faiz oranı beklenti hataları otokorelasyon içermektedir. Bunun yanı sıra faiz oranı beklentileri ortogonal değildir. Sonuç olarak enflasyon oranı, döviz kuru ve faiz oranı beklentilerinin Türkiye’de bu dönem için rasyonel olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rasyonel Beklentiler, Yansızlık, Etkinlik, Ortogonalite, Tutarlılık.**ABSTRACT**

The rationality of expectations mean to that economic agents do not make systematic errors in making their forecasts. The effects of monetary policy on output and employment depend on whether expectations are rational. Therefore, it is important to examine whether variables such as inflation rate, interest rate and exchange rate forecasts exhibit rationality. In this study, we examine to whether inflation rate, interest rate and exchange rate expectations are rational in Turkey for the period of 2005-2012 using unbiasedness, autocorrelation, efficiency, orthogonality and consistency analysis. According to results while inflation rate expectations are unbiased and inconsistency, exchange rate and interest rate expectation errors have autocorrelation. In addition, interest rate expectations are not orthogonal. Therefore, we find that inflation rate, exchange rate and interest rate expectations are not rational in Turkey for this period.

Keywords: Rational Expectations, Unbiasedness, Efficiency, Orthogonality, Consistency.

¹ 24-26 Mayıs 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilen Uluslararası Ekonometri, Yöneylem Araştırması ve İstatistik Sempozyumunda sunulmuş ve özeti yayınlanmış bildirinin gözden geçirilmiş ve düzeltilmiş versiyonudur.

² Yrd.Doç.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF Ekonometri Bölümü, maras@ktu.edu.tr

³ Araş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF Ekonometri Bölümü, sinemyilmaz@ktu.edu.tr